

21.3.2025

kirjaamo.stm@gov.fi

Viitetiedot: Sosiaali- ja terveysministeriö VN/35922/2023-STM-35

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen vastaus tietopyyntöön

1. *Onko alueellanne otettu käyttöön kaikki ne toimet, joita maksun periminen käyttämättä jätetystä palvelusta edellyttää? Jos ei, mitä toimia ei ole vielä käytössä? Näillä toimilla viitataan asiakasmaksulain 3 §:ssä tarkemmin määriteltyihin toimiin, joihin kuuluvat ilmoittaminen siitä, että peruuttamatta ja käyttämättä jätetystä ajasta voidaan periä maksu, ohjeiden antaminen ajan/paikan perumisesta sekä tietyissä tilanteissa vielä asiakkaan/hänen edustajansa muistuttaminen varatusta ajasta.*

Toimet, joita maksun periminen edellyttää, on käytössä Kanta-Hämeen hyvinvointialueella.

Perusterveydenhuollossa peruuttamiskäytänteistä ja ohjeista ajan perumiseksi tiedotetaan ajanvarauksen yhteydessä, nettisivuilla ja vastaanottojen odotustilojen infotv:ssä ja ilmoitustauluilla. Lisäksi käytössä on potilastietojärjestelmän tekstiviestimuistutus varatusta ajasta, jossa on myös ohjeet ajan perumiselle.

Erikoissairaanhoidossa ajanvaraukset ja ohjeet peruuttamiskäytänteistä lähetetään asiakkaalle kirjallisina "Tervetuloa hoitoon" – kirjeellä, jonka lisäksi käytössä on potilastietojärjestelmän tekstiviestimuistutus varatusta ajasta ennen vastaanottoaikaa.

2. *Arvioidaanko alueellanne käyttämättä jätetystä palvelusta perittävän maksun mahdollista kohtuuttomuutta tapauskohtaisesti, kuten hallituksen esityksessä 129/2020 todetaan, vai onko esimerkiksi tiettyjä asiakasryhmiä suoraan vapautettu käyttämättä jätetyn palvelun maksuista, ja jos, niin millä perusteella?*

Seuraavat asiakasryhmät on vapautettu käyttämättä jätetyn palvelun maksuista:

- äitiysneuvolan asiakkaat
- 2. asteen opiskelijat ikäryhmältään 18–29-vuotiaat
- 18–29-vuotiaat työn ja opiskelun ulkopuolella olevat NEET-nuoret, (NEET = "Not in Employment, Education or Training" eli "ei työssä, tutkintoon johtavassa koulutuksessa tai kurssikoulutuksessa.")

- Opioidikorvaushoidon potilaat

Käyttämättä jätetystä palvelusta perittävän maksun kohtuuttomuutta arvioidaan myös tapauskohtaisesti asiakkaan ottaessa yhteyttä maksustaan. Tapauskohtaisen kohtuuttomuuden arvioinnin käytännöistä on sovittu hyvinvointialueella.

3. *Onko teillä tietopohjaa tai miten arvioitte sitä, paljonko maksuja käyttämättä jätetyistä palveluista alueellanne voitaisiin nykyainsäädännössä mainittujen palvelujen osalta vuosittain kaikkiaan periä (euromääräisesti), jos alueellanne olisi käytössä kaikki kysymyksessä 1 mainitut toimet ja maksun mahdollista kohtuuttomuutta arvioitaisiin tapauskohtaisesti?*

Käyttämättä jätettyjen palvelujen maksuja jää tilastojen perusteella edelleen perimättä, vaikka sekä kysymyksessä yksi mainitut toimet että tapauskohtainen harkinta asiakkaan ollessa yhteydessä ovat hyvinvointialueella molemmat käytössä. Tässä vaikuttanee osin edelleen lähtöorganisaatioiden tilastointi- ja toimintatavat. Uusien käytäntöjen implementointi toteutuu viiveellä. Tapauskohtainen arviointi edellyttää myös sekä asiakkaalta tai edustajaltaan että henkilöstöltä hallinnollista selvittelytyötä ja toimenpiteitä. Työhön ei ole osoitettu erillisiä henkilöstövoimavaroja, vaan työ tehdään osana viranhaltijoiden perustyötä. Myöskään automatisaatiolle ei ko. arvioinnissa ole mahdollisuutta. Tapauskohtainen harkinta voi myös asettaa asukkaat eriarvoiseen asemaan keskenään. Pidämmekin tärkeänä kokonaisuuden selkeyttämistä.

4. *Kuinka paljon alueellanne on nykyisin sellaisia ensihoitopalveluun liittyviä käyntejä, jotka eivät johda paikan päällä annettavaan ensihoitoon tai ensihoitoon liittyvään jatkokuljetukseen, ts. jotka eivät nykyisin täytä Kelan korvauskriteerejä? Koontitiedon lisäksi pyydämme mahdollisuuksien mukaan toimittamaan myös eritellyn tiedon korvaukseen johtamattomien tilanteiden syyistä/syykoodista*

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen ensihoidossa oli ajanjaksolla 1.9.2024 – 20.3.2025 2 607 kappaletta sellaisia ensihoitopalveluun liittyviä käyntejä, jotka eivät johda paikan päällä annettavaan ensihoitoon tai ensihoitoon liittyvään jatkokuljetukseen, ts. jotka eivät nykyisin täytä Kelan korvauskriteerejä. Liitteenä on tarkka luettelo korvaukseen johtamattomien tilanteiden määristä koodeittain. Liitteenä on myös selite ensihoitopalvelussa käytettävistä x-suoritteista.

Lisätietoja antaa:

Talousjohtaja Sampo Salo, sampo.salo@omahame.fi
Asiakasmaksupäällikkö Kati Gustafsson, kati.gustafsson@omahame.fi
Ensihoitopäällikkö Antti Rinta-Valkama, antti.rinta-valkama@omahame.fi

Prosessiosoite: omahame@omahame.fi